

ΠΑΝΤΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΡΩΝ
ΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (ΕΚΕ) HELLENIC SOCIOLOGICAL SOCIETY (HSS)

7^ο Συνέδριο Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας 23-25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Ο ρόλος της άθλησης ως μέσο
αποδοχής του "ασθενούς φύλου"
στα Ανώτατα Στρατιωτικά
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Κέφη-Χατζηχαμπέρη, Ευαγγελία & Καμπερίδου, Ειρήνη
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)
Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ)



Φωτογραφίες από την Χειμερινή Διαβίωση
της Σ.Σ.Ε. IV'ς τάξης 2019 (In.gr)

Η μελέτη αυτή εξετάζει κατά πόσο η άθληση
(συμμετοχή στις αθλητικές ομάδες, στην πρωινή προπόνηση,
στο στίβο μάχης, στα στρατιωτικά αθλητικά πρωταθλήματα)
συμβάλλει στη προώθηση της αποδοχής του «ασθενούς φύλου»
στις ελληνικές στρατιωτικές σχολές (Α.Σ.Ε.Ι.).

Κοινωνικοί Θεσμοί

1. Οικογενειακοί
2. Οικονομικοί
3. Πολιτικοί
4. Εκπαιδευτικοί
5. Θρησκευτικοί
6. Στρατιωτικοί

Φύλο μια σημαντική μεταβλητή ...



Φύλο μια σημαντική μεταβλητή ...

Το «ανήκειν σε ένα φύλο» είναι αποτέλεσμα:

- ✓ πολλών και πολύπλοκων κοινωνικών διεργασιών
- ✓ βιολογικής διαφοράς και των γενετικών χαρακτηριστικών
- ✓ είναι μια ταυτότητα και δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως μια σταθερή ταυτότητα, καθώς επηρεάζεται από τις έμφυλες πράξεις

Γυναικείο φύλο

- δεν είναι ολοκληρωμένη ανθρώπινη οντότητα, θεωρείται ως το *δεύτερο ή το 'άλλο' φύλο.*
- πράττει 'γυναικεία' πράγματα. Αναδιαμορφωμένο, μέσω της δυναμικής: α) της εξουσίας και β) των κανόνων
- μειονεκτική θέση, παραμένοντας στον «ιδιωτικό» χώρο (δηλαδή την οικογένεια)
- έχει μικρότερο κοινωνικό ρόλο από τους άνδρες. Θεωρείται, ως υποδεέστερη-δευτερεύουσα από τους άνδρες και αντιμετωπίζεται διαφορετικά μέσα στο ίδιο κοινωνικό περιβάλλον
- στο πανεπιστημιακό περιβάλλον: τις θεωρούσαν ως 'μειονέκτημα'

(Morales, 2008; Butler, 1999; de Beauvoir, 1993; Giddens, 1991, σελ. 366)

Γυναικείο φύλο

Μηχανισμοί αντιμετώπισης:

- i) εκπαίδευση,
- ii) εμπορική πολιτική και
- iii) Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών.

Με απώτερο σκοπό:

- i) αναβάθμιση και
- ii) διαφοροποίηση της εγχώριας παραγωγικής γυναικείας ικανότητας (εργατικό δυναμικό)

Γυναικείο φύλο

Το εκπαιδευτικό σύστημα:

- α) επανασχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών,
- β) εγχειριδίων,
- γ) προγραμμάτων κατάρτισης
- δ) αρωγός στην ενσωμάτωση/προώθηση του
γυναικείου/«ασθενούς» φύλου και
- ε) στην ανάπτυξη νέων αξιών (Ιστορία των Γυναικών
και Σπουδές του Φύλου-Γυναικείες Σπουδές).

Ο αθλητισμός ...

1. Ένα κανάλι (αθλητικό περιβάλλον) στο οποίο διατηρείται: κοινωνική

δομή με την αθλητική  κοινωνικό χώρο:  ανδρικό
γυναικείο

επαναδιαπραγματεύονται εκ νέου την ίση θέση του φύλου, χωρίς να επιβεβαιώνονται οι παλαιές αντιλήψεις/προκαταλήψεις περί φύλου και άθλησης.

2. Συμβάλει στη προώθηση ευρύτερων στόχων για την αποδοχή, την ισότητα των φύλων (π.χ. δικαιώματα και ενδυνάμωση), τη σταδιακή αυτοεκτίμηση και την ελευθερία των προσωπικών επιλογών,

(Lorber, 1994)

Ο αθλητισμός ...

3. Σωματική δραστηριότητα του φύλου (σώμα και σωματική ικανότητα),
4. Παρέχει πειστικές αποδείξεις για τη δυαδικότητα του φύλου και την 'φυσική' ιεραρχία των φύλων,
5. Ενισχύει τη δυαδικότητα του φύλου
6. Η διχοτόμηση αυτή παρουσιάζει δύο είδη του αθλητισμού «ανδρικά» και τα «γυναικεία» αθλήματα.

(Lorber, 1994; Παππάς, 2004; Πατσαντάρας, 2014)

Ο αθλητισμός ...

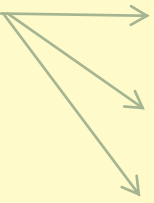
7. Κοινωνική σφαίρα

8. Το φύλο διαμορφώνουν διαφορετικά πρότυπα:

- i. στόχοι και περιεχόμενο της φυσικής αγωγής,
- ii. οργάνωση και διάρθρωση του αθλητισμού
- iii. οι συνθήκες της καθημερινής ζωής,
- iv. η εμφάνιση του φύλου,
- v. το περιβάλλον,
- vi. η οικονομική κατάσταση και
- vii. το κόστος

(Lorber, 1994; Παππάς, 2004; Πατσαντάρας, 2014)

Ο αθλητισμός ...

Άρα υπάρχει μια συνεκτική εικόνα του φύλου:  στην κοινωνική δομή
στον αθλητισμό
στο κοινωνικό υποσύστημα.

Δεδομένου ότι συμβάλλει:

- i. στη σωματική υγεία,
- ii. στην κοινωνική ανάπτυξη,
- iii. στην οικονομική ανάπτυξη και
- iv. στην πολιτική ανάπτυξη

Ο αθλητισμός ...

Swiss Development and Cooperation:

- i) υποστηρίζει τα αθλητικά έργα
- ii) συνεργασία με το Ελβετικό Υπουργείο Άμυνας και την Πολιτική Προστασία και Αθλητισμού και
- iii) λειτουργεί στο πλαίσιο της Διακήρυξης του Magglingen.

Σηματοδοτώντας:

- i) ίσες ευκαιρίες για το «ασθενές» φύλο και
- ii) αναπτύσσει την αίσθηση ότι το «ασθενές» φύλο έχει αυξημένο αίσθημα ιδιοκτησίας πάνω στο σώμα του (αυτοεκτίμησή και ελευθερία των προσωπικών επιλογών του).

Ο αθλητισμός ...

Επιβεβαιώνοντας ότι το αθλητικό περιβάλλον :

είναι ο σύνδεσμος της κοινωνικής δομής (λειτουργικότητα

«*Functionalism*») (Loy και Booth, 2000) με την αθλητική.

«*Functionalism*» στο αθλητικό πεδίο:



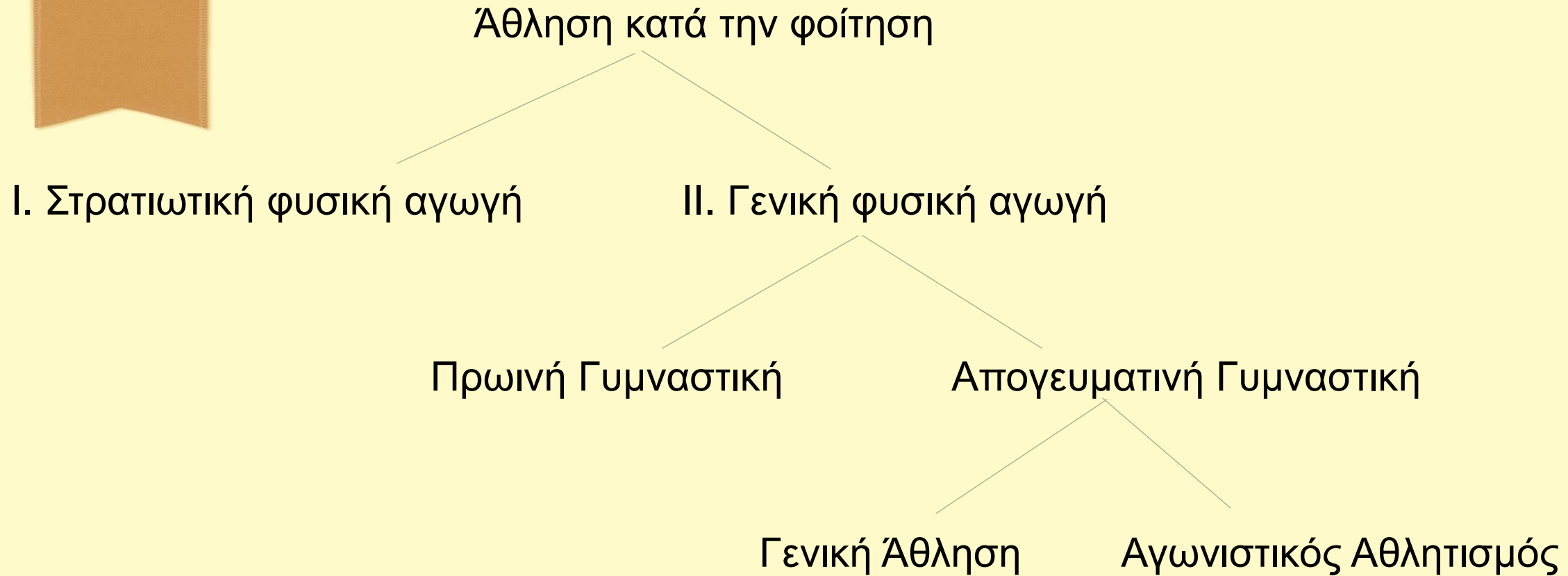
(φωτογραφίες από <https://www.dimokratiki.gr/08-10-2018/o-stochos/>; <http://humanperformancelab.phed.auth.gr/>;
<https://4tygr.blogspot.com/2017/09/6.html>; Turner, 2003; Delaney, 2014)

Άθληση στα Α.Σ.Ε.Ι.

Στρατιωτική Αθλητική Δραστηριότητα
Χωρίς διάκριση φύλου



Κατηγορίες Άθλησης-Φυσικής Αγωγής



Στόχοι Στρατιωτικής Αθλητικής Δραστηριότητας- “ασθενές” φύλο

- ✓ άθλησης προσαρμόζονται με τους κοινωνικούς-στρατιωτικούς κανόνες,
- ✓ την ισονομία,
- ✓ την ισότητα,
- ✓ τη πειθαρχία,
- ✓ την ομαδική συνοχή της στρατιωτικής μονάδας,
- ✓ τη συνεργασία,
- ✓ την τιμιότητα,
- ✓ την εμπιστοσύνη,
- ✓ την αλληλεγγύη,
- ✓ την ενίσχυση των ηγετικών ικανοτήτων και
- ✓ την επικοινωνία μέσα στην ομάδα.

Αποδοχή “ασθενούς φύλου”...

Λειτουργικές επιταγές:

- I. η Προσαρμογή,
- II. η επίτευξη στόχου
- III. η ενσωμάτωση και
- IV. η αδράνεια

(Parsons,1951)

Αποδοχή “ασθενούς φύλου”...

- i. ανατομικά και τα φυσιολογικά ,
- ii. ενδυνάμωση χαρακτήρα ,
- iii. ενδυνάμωση προσωπικότητας,
- iv. ομαδικότητα,
- v. ισχυρές Ένοπλες Δυνάμεις.

Αποδοχή “ασθενούς φύλου”...

Ενίσχυση κοινωνικών αξιών:

- διευκολύνεται η γνωριμία των μελών ,
- ακολουθούν ομοιόμορφους κανόνες και αξίες,
- δημιουργείται ένα συναίσθημα κοινότητας και εθνικότητας,
 - κατανοούν τις αθλητικές αξίες,
 - εξαλείφονται οποιαδήποτε έμφυλα στερεότυπα.

(Hartmann, χ.χ.ε., Γ.Ε.Σ., 1962)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Δημιουργούνται:

- ομάδες συνεργασίας,
 - κλίμα αλληλοβοήθειας,
 - σεβασμού στην ιεραρχία,
 - ενισχύεται η εμπιστοσύνη,
 - επικοινωνία των δύο φύλων
- γκρεμίζονται τα κοινωνικά στερεότυπα και οι προκαταλήψεις προς το ασθενές *φύλο και*
- καλλιεργείται και προάγεται η ισότητα ή η στρατιωτική «έμφυλη ουδετερότητα».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Άθληση- Γυναίκα- Ελληνικές Στρατιωτικές Σχολές:

- θετικά οφέλη για τα έμφυλα υποκείμενα,
- κοινωνική χειραφέτηση των έμφυλων υποκειμένων ή κοινωνικών ομάδων,
- καθορισμός επιπέδου συμμετοχής στη στρατιωτική κοινωνική σφαίρα,
 - χαρακτηριστικά στρατιωτικής αθλητικής κοινωνίας,
 - συλλογική γνώση οργανωτικής κουλτούρας και
 - δημιουργική θεσμική λειτουργία και αλληλεγγύη



Το ανθρώπινο Δυναμικό αποτελεί
πολλαπλασιαστή ισχύος για τις Ένοπλες
Δυνάμεις.



Ερωτήσεις 



Συζήτηση

A photograph of two fencers in white gear sparring on a foil strip in a large indoor arena. The fencer on the left is in a lunge, attacking the fencer on the right who is in a parry. The arena has a polished floor, large windows, and a wooden ceiling. Other fencers and spectators are visible in the background.

Σας ευχαριστώ

για την προσοχή σας!

© Παράθεση πηγών-βιβλιογραφικές αναφορές (Cite as):



Κέφη-Χατζηγαμπέρη, Ε. & Καμπερίδου, Ειρήνη (2020). *Ο ρόλος της άθλησης ως μέσο αποδοχής του “ασθενούς φύλου” στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.* Εισήγηση 24/09/2020, στο 7^ο Τακτικό Συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (Ε.Κ.Ε.): *Κοινωνίες μετά την κρίση, κοινωνίες χωρίς κρίση;* Αθήνα 23-25 Σεπτεμβρίου 2020. Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). <http://www.hellenicsociology.gr/el/content/187> (επίσης, άρθρο στα υπό έκδοση πρακτικά του συνεδρίου).